

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2016/2017**

**FORMUŁA DO 2014
(„STARA MATURA”)**

**GEOGRAFIA
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MGE-P1**

MAJ 2017

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji.	Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie i fotografii. (II 1.1)

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnego kierunku geograficznego.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

Północny zachód (NW).

Zadanie 2. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie. (II 1.1)
---------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za podanie właściwych nazw własnych trzech obiektów.

1 p. – za podanie właściwych nazw własnych dwóch obiektów.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Błatnia

Potok Szalaśny

(Jaskinia) W Trzech Kopcach

Zadanie 3. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Porównanie obszarów przedstawionych na mapie. (II 1.4)
---------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnej przyrodniczej cechy położenia wspólnej dla obu miejscowości.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

– Położenie w dolinie.

– Położenie wzdłuż ciek.

Zadanie 4. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Wykonanie na podstawie mapy obliczeń matematyczno-geograficznych. (II 2.2.a)
---------------------------	--

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

Odległość na mapie: 10,5 cm

1 : 60 000

1 cm – 0,6 km

10,5 cm – x km

$$x = \frac{10,5 \text{ cm}}{1 \text{ cm}} \cdot 0,6 \text{ km}$$

$$x = 6,3 \text{ km}$$

Zadanie 5. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Selekcjonowanie informacji istotnych dla danego zagadnienia. (II 1.3)
---------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za podanie poprawnej nazwy wzniesienia.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

Przykra

Zadanie 6. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Rozpoznanie obiektów przedstawionych w różnej postaci w źródłach wiedzy geograficznej. (II 1.2)
---------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za podanie koloru właściwego szlaku turystycznego oraz nazwy właściwej miejscowości.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

Kolor szlaku: zielony.

Nazwa miejscowości: Brenna.

Zadanie 7. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie. (II 1.1)
---------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za podanie poprawnej nazwy własnej formy ochrony przyrody.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

(Rezerwat) Stok Szyndzielni

Zadanie 8. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Porównanie obszarów przedstawionych na mapie. (II 1.4)
---------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za podanie poprawnych dwóch podobieństw i dwóch różnic.

1 p. – za podanie dwóch poprawnych podobieństw albo dwóch poprawnych różnic albo jednego poprawnego podobieństwa i jednej poprawnej różnicy.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedziPodobieństwa:

- Rzeźba terenu obu obszarów jest urozmaicona.
- Przez oba obszary płyną potoki.
- Duża lesistość obu obszarów.
- Na obu obszarach występują szlaki turystyczne.

Różnice:

- Na obszarze przedstawionym w polu C3 są większe wysokości bezwzględne.
- Tylko przez pole C2 przebiega droga utwardzona.
- Tylko na obszarze w polu C2 występuje rezerwat przyrody.
- Tylko na obszarze przedstawionym w polu C3 są schroniska, punkt widokowy, stadnina koni i stacja GOPR.

Zadanie 9. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Wykonanie na podstawie mapy obliczeń astronomiczno-geograficznych. (II 2.2.b)
---------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

C.

Zadanie 10. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość następstw kształtu i ruchów Ziemi. (I 1.2)
--------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie czterech wierszy w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy w tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

obiegowy, obrotowy, obrotowy, obiegowy

Zadanie 11. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość procesów geologicznych zewnętrznych kształtujących powierzchnię lądów. (I 1.5)
--------------------------	--

a)

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnej nazwy procesu.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

krasowienie

b)

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnych nazw form naciekowych oznaczonych numerami 1 i 2.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

1 – stalaktyt

2 – stalagmit

Zadanie 12. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość skutków klęsk żywiołowych. (I 1.27)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za podanie poprawnych dwóch przyrodniczych i dwóch społeczno-gospodarczych skutków trzęsienia ziemi w Nepalu.

1 p. – za podanie poprawnych dwóch przyrodniczych albo dwóch społeczno-gospodarczych skutków trzęsienia ziemi w Nepalu.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Skutki przyrodnicze:

- Wystąpienie obrywów i osunięć gruntu.
- Rysy i spękania na powierzchni terenu.
- Zmiany w układzie sieci wód powierzchniowych.
- Zejście lawin w Himalajach.

Skutki społeczno-gospodarcze:

- Śmierć wielu mieszkańców.
- Obniżenie poziomu życia ludności.
- Zniszczenia budynków i sieci komunikacyjnej.
- Straty w pogłowiu zwierząt gospodarskich.

Zadanie 13. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość procesów geologicznych wewnętrznych i przyczyn klęsk żywiołowych. (I 1.5, 1.27)
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie czterech poprawnych odpowiedzi.
1 p. – za podanie dwóch lub trzech poprawnych odpowiedzi.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

F, P, F, F

Zadanie 14. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Opisanie procesu zachodzącego na obszarze przedstawionym na ilustracji. (II 3.1.b)
---------------------------	--

Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawny opis cofania klifu zawierający działający czynnik (fale/woda) i nazwy procesów (erozja wodna/abrazja, obryw/osuwanie/ruch masowy).
1 p. – za podanie w opisie cofania się klifu działającego czynnika (fale/woda) lub zachodzących procesów (erozji wodnej/abrazji, obrywania/osuwania/ruchu masowego).
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowa odpowiedź

Fale/woda, uderzając o klif, podcinają/podcina go. W dolnej części klifu, wskutek erozji, powstaje nisza abrazyjna. Znajdujący się powyżej niszy materiał skalny ulega oberwaniu/osunięciu i wybrzeże się cofa.

Zadanie 15. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Rozpoznanie obiektów przedstawionych w różnej postaci w źródłach wiedzy geograficznej. (II 1.2)
---------------------------	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.
1 p. – za poprawne uzupełnienie jednego wiersza w tabeli.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

szkierowe, A, 1
dalmatyńskie, B, 3

Zadanie 16. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość uwarunkowań zróżnicowania gleb. (I 1.24)
--------------------------	--

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawne uzupełnienie zdania dwoma określeniami.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

iglastymi, umiarkowanego chłodnego kontynentalnego

Zadanie 17. (0–2)

a)

Korzystanie z informacji.	Sformułowanie wniosku na podstawie źródła informacji. (II 3.2)
---------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za sformułowanie poprawnego wniosku.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Wartość średniej temperatury powietrza w styczniu spada z zachodu na wschód.
- Wraz ze wzrostem długości geograficznej spada wartość średniej temperatury powietrza w styczniu.

b)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość wpływu czynników geograficznych na przebieg procesów klimatotwórczych. (I 1.15)
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za podanie poprawnego czynnika dla obszaru gór i północno-wschodniej części Polski.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Góry w Polsce:
wysokość n.p.m.

Północno-wschodnia Polska:
odległość od oceanu (kontynentalizm)

Zadanie 18. (0–2)

Tworzenie informacji.	Ocenianie wpływu środowiska geograficznego na działalność człowieka. (III 1.4)
-----------------------	--

Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawne uzupełnienie pięciu komórek w tabeli.
1 p. – za poprawne uzupełnienie trzech lub czterech komórek w tabeli.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

D, 2
A, *mniejsze zbiory jabłek*
B, 1

Zadanie 19. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość rozmieszczenia i cech głównych zbiorowisk roślinnych w powiązaniu z warunkami środowiska. (I 1.25)
--------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie w tabeli dwóch wierszy albo jednej kolumny.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

chrobotek reniferowy, mors

dąb, żubr

hebanowiec, okapi

Zadanie 20. (0–3)**a)**

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość zróżnicowania rozmieszczenia ludności na świecie. (I 4.1)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

4

b)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość wpływu czynników przyrodniczych na rozmieszczenie ludności na świecie. (I 4.2)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnej przyczyny.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

Występowanie żyznych (wulkanicznych) gleb.

c)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość wpływu czynników przyrodniczych na rozmieszczenie ludności na świecie. (I 4.2)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

D.

Zadanie 21. (0–3)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość przyczyn zmiany tempa wzrostu liczby ludności Polski. (I 5.1)
--------------------------	---

a)

Schemat punktowania

2 p. – za podanie dwóch poprawnych przyczyn społecznych.

1 p. – za podanie jednej poprawnej przyczyny społecznej.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Upowszechnienie modelu rodziny z jednym dzieckiem (2+1).
- Dążenie młodych ludzi do sukcesu zawodowego, materialnego lub społecznego kosztem rodziny.
- Wzrost aktywności zawodowej kobiet.
- Rozpowszechnienie wzorców zachowań konsumpcyjnych.
- Występowanie bezrobocia w Polsce.

b)

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnej przyczyny społecznej.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Wejście w wiek rozrodzony roczników wyżu demograficznego początku lat 80. XX w.
- Wzrost optymizmu społecznego wskutek poprawiającej się sytuacji gospodarczej Polski.

Zadanie 22. (0–1)

Tworzenie informacji.	Ocenianie konsekwencji zjawisk społecznych zachodzących w środowisku geograficznym. (III 1.5)
-----------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnego, społecznego lub gospodarczego, skutku zmian demograficznych w okresie 2020–2040.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Spadek przyrostu naturalnego.
- Spadek liczby ludności wywołany ujemnym przyrostem naturalnym.
- Starzenie się społeczeństwa.
- Wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń emerytalnych i związane z tym zwiększenie wydatków z budżetu państwa.
- Zmniejszenie się bezrobocia.

Zadanie 23. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość typów zespołów miejskich. (I 7.3)
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za podanie poprawnej nazwy typu zespołu miejskiego.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

megalopolis

Zadanie 24. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość obszarów o różnym sposobie zagospodarowania. (I 3.8)
--------------------------	--

Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy w tabeli.
1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawna odpowiedź

4, 1, 3

Zadanie 25. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na wykresie. (II 1.1)
---------------------------	--

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch zdań.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

wzrosła, Polsce

Zadanie 26. (0–2)

Tworzenie informacji.	Ocenianie zjawisk gospodarczych zachodzących w środowisku geograficznym. (III 1.5)
-----------------------	--

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie poprawnych przykładów dwóch zalet i dwóch wad produkcji energii z odnawialnych źródeł.
1 p. – za podanie poprawnych przykładów dwóch zalet albo dwóch wad albo jednej zalety i jednej wady produkcji energii z odnawialnych źródeł.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Zalety:

- Uzyskiwanie „czystej energii”.
- Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego.
- Mniejsze zużycie konwencjonalnych źródeł energii.

Wady:

- Wysokie koszty budowy elektrowni i produkcji energii.
- Uzależnienie od warunków środowiskowych.
- Ingerencja w środowisko naturalne.
- Niższa w porównaniu do konwencjonalnych elektrowni sprawność energetyczna.
- Hałas powodowany przez elektrownie wiatrowe.

Zadanie 27. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Porównanie obszarów przedstawionych w źródle informacji. (II 1.4)
---------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za podanie poprawnego podobieństwa i poprawnej różnicy.

1 p. – za podanie poprawnego podobieństwa albo poprawnej różnicy.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Podobieństwo:

- Zarówno w Polsce, jak i w krajach UE ogółem, zmniejszył się udział energii elektrycznej wytworzonej w elektrowniach wodnych.
- Zarówno w Polsce, jak i w krajach UE ogółem, zwiększył się udział energii elektrycznej wytworzonej w elektrowniach wiatrowych.

Różnica:

- W krajach UE ogółem największy udział wśród odnawialnych źródeł energii miała energia wody, a w Polsce biopaliwa stałe.

Zadanie 28. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość przyczyn konfliktów na świecie. (I 9.1)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

D.

Zadanie 29. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość atrakcji turystycznych Polski. (I 10.5)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie czterech wierszy w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch lub trzech wierszy w tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

3, 4, 1, 5

Zadanie 30. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość mapy politycznej i ugrupowań integracyjnych w Europie. (I 8.1, 9.5)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za podanie czterech poprawnych odpowiedzi.

1 p. – za podanie dwóch lub trzech poprawnych odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

F, F, P, F